

ELECCIONS EUROPEES 2024

Tema
Model agroalimentari
Missatges
1. Els pagesos i les pageses mobilitzats han fet un crit d'alerta: la pagesia no pot seguir així. Calen canvis profunds i cal que aquests es facin amb urgència. Moltes de les problemàtiques de les que avui parlem tenen a veure amb una globalització injusta i un model de comerç internacional insostenible. Els posaré un exemple: avui mateix algú a Catalunya pot haver dinat una fideuà feta amb calamars de la Índia, gambes de Mèxic i tomàquets del Marroc mentre que algú a Alemanya pot haver dinat tranquil·lament unes salsitxes fetes amb porcs nascuts als Països Baixos i engreixats i escorxats a Catalunya. Aquest sistema no té sentit. No és eficient econòmicament i sobretot és insostenible pel medi ambient. Per això sempre hem defensat que cal revisar els tractats de lliure comerç. Cal incorporar la mirada ecològica en aquests tractats i evitar les barbaritats que avui vivim. Recordar que PP, PSOE i VOX van votar en contra de congelar aquests tractats. 2. Els principis de la Política Agrària Comú, de defensa del sector agrícola europeu, han estat pervertits a la pràctica. L'excés de burocràcia ha fet que per les petites explotacions sigui molt difícil beneficiar-se, mentre que els grans productors han estat els grans beneficiats. No té sentit que el 80% de les ajudes se les quedin el 20% dels productors
Context
La forma en què produïm i consumim aliments té un alt impacte en la nostra salut, el medi ambient i els animals. Volem reformar la política agrícola comuna d'Europa per passar de l'actual model d'agricultura a un de sostenible, incorporant-hi la perspectiva ecològica. En passar a un model d'agricultura més sostenible, el cost ambiental dels aliments es reduirà significativament alhora que augmenta la seguretat alimentària. Les solucions agroecològiques ofereixen beneficis conjunts, marcant moltes caselles alhora. Una sola mesura pot tractar l'erosió del sòl, mitigar el canvi climàtic, contribuir a la fertilitat del sòl, a la defensa contra inundacions, plagues, dependència química, costos de producció, millora d'ingressos agrícoles, etc., tot alhora. Volem redirigir els ajuts agrícoles cap a l'agricultura sostenible. És essencial poder traçar tot el procés productiu dels seus aliments, d'on provenen i com s'ha produït. Hem de deixar d'exportar pesticides que hem prohibit aquí a Europa a altres parts del món. La reciprocitat hauria de ser la nostra principal preocupació en totes les nostres mesures comercials: allò que no volem aquí, tampoc ho volem allà. La pesca a Europa ha de tenir lloc dins d'uns límits sostenibles. Els tancaments estacionals de pesca que permeten la recuperació de les poblacions de peixos han de ser complides per tots els estats membres. S'ha d'aturar la pesca il·legal i importar els peixos necessaris per satisfer els estàndards europeus de conservació, tenint en compte les necessitats de pesca dels països on importem.

La reforma necessària passa per tot el nostre sistema alimentari. Per reformar el sector agrícola s'ha de reformar tot el sistema alimentari, perquè el problema va més enllà de l'agricultura: cal abordar també la seguretat alimentària, la salut pública, la protecció de la biodiversitat, contribuir als nostres objectius climàtics i energètics, abordar els patrons de consum (per exemple, el malbaratament d'aliments), la situació econòmica dels agricultors, etc...

Per exemple, reduir la ingesta de proteïnes animals suposaria criar menys animals en sistemes de millor benestar, com l'agricultura ecològica, millorant-ne la qualitat de vida i la qualitat dels aliments.

a) General

La política agrària comuna (PAC) és la major partida pressupostària de la UE dins el sector de l'agricultura. La PAC s'ha anat reformant, però les grans explotacions tornen a beneficiar-se de les ajudes en detriment dels petits productors de proximitat i no es té en compte el medi ambient o una redistribució justa dels subsidis agrícoles de la UE entre els agricultors.

Malauradament, la política agrícola de la UE està lluny del que hauria de ser per produir de manera sostenible, respectar el medi ambient i promoure el desenvolupament rural. De fet, la nostra producció agrícola i alimentària actual és qualsevol cosa menys sostenible.

Recentment hem vist un increment del malestar del sector de l'agricultura en les protestes que inclouen accions com tractorades. Aquestes protestes que s'estenen a través de les fronteres dels estats de la UE són un símptoma de la fallida de la política agrària de la UE que s'ha de revisar. El problema real dels agricultors actuals és la manca d'ingressos dignes.

b) Pesticides

L'agricultura industrial augmenta l'ús de productes químics sintètics, com els pesticides, que acaben al nostre cos i tenen efectes perjudicials per als agricultors i els consumidors.

L'exposició a llarg termini als pesticides pot causar efectes crònics sobre la salut, com ara danys cerebrals, infertilitat, càncers, etc... Els nens són especialment vulnerables a la toxicitat dels pesticides. A més, la resistència als antimicrobians és una de les majors amenaces per a la salut pública. Aquesta resistència es produeix en gran part a causa d'un ús excessiu d'antibiòtics i dos terços dels antibiòtics que s'utilitzen a nivell mundial s'utilitzen en la ramaderia, especialment en l'agricultura industrial per evitar que els animals emmalalteixin i per augmentar la taxa de creixement del bestiar i/o la producció de llet.

Molts plaguicides estan prohibits a la Unió Europea, principalment perquè són massa tòxics per a la natura i la salut humana. Per tant, és il·legal utilitzar-los als Estats membres, però res no impedeix que els governs de la UE continuïn produint-los i després exportant-los a tercers països. Això és una hipocresia enorme. Així:

- no es penalitza l'exportació de tòxics fora de la UE - que tornen a nosaltres a través de productes que s'importen a Europa, - i creen competència deslleial per als nostres agricultors, que veuen que la seva producció "neta" competeix desfavorablement amb els productes importats que tenen estàndards de salut i seguretat més baixos.
Propostes
1. Revisar els Tractats de lliure comerç per evitar la competència deslleial que provoquen 2. Suport a la transició cap a un model social i agroecològic holístic, que proporcioni quantitats suficients d'aliments saludables, nutritius i de qualitat a tots els ciutadans de la UE, que sigui respectuós amb els drets dels treballadors agrícoles, garantint-los uns ingressos justos i donant suport a les explotacions petites i mitjanes, que cuidi el sòl i promogui l'ús eficient dels recursos a llarg termini. 3. Condicionar el finançament agrícola de la UE a criteris socials i ambientals: en comptes de proporcionar finançament de la UE a les granges més grans, independentment de com produeixin, donar suport a un sistema basat en incentius on les explotacions obtindrien més finançament si proporcionen llocs de treball de qualitat i promouen l'agroecologia. 4. Apropar els consumidors als productors: no té sentit que els productes viatgin per tot el món per vendre'ls. El consum hauria d'estar impulsat per la producció regional, prioritzant els aliments de qualitat de producció estacional i local, acompanyats d'una disminució dràstica del consum de carn fins a nivells sostenibles, per reduir els impactes sobre la salut, la biodiversitat i el clima. 5. Els ciutadans han de tenir poder per prendre decisions informades per a la seva salut i el seu medi ambient, basant-se en un etiquetatge clar dels aliments i una informació pública accessible. 6. Les normes de contractació pública d'aliments haurien de prioritzar els productes locals i d'alta qualitat (ecològics) 7. Demanem la promoció d'una alimentació saludable, amb impostos més elevats sobre els aliments per desincentivar els productes no saludables i impostos més baixos per incentivar els productes saludables com ara fruites i verdures. 8. Continuem lluitant pel dret dels consumidors a menjar sense transgènics. 9. Millorar el Benestar Animal: Menys ramaderia, millor ramaderia. 10. Demanem que es limitin els viatges a un màxim absolut de 8 hores, independentment del mode de transport, i que s'estableixin temps i distàncies màximes més baixes i específiques per espècie, en particular 4 hores per a les aus de corral i els conills. A més, s'haurien d'eliminar gradualment les exportacions vives a tercers països. 11. Millorar la situació econòmica dels agricultors i reduir els seus costos 12. Redistribuir millor les subvencions agrícoles de la UE garantint que cap agricultor pugui rebre més de 100.000 euros anuals de pagaments bàsics. Això permetrà donar suport a la transició de les explotacions més petites cap a pràctiques agroecològiques.
Indicadors

- Han tancat 5,3 milions granges i explotacions en els últims 15 anys (mil al dia).
- Els ingressos bruts agrícoles van caure un -46% entre el 2000 i el 2020 (sense comptar les subvencions)
- Els agricultors guanyen de mitjana un 31% menys que la resta de ciutadans de la UE.
- La majoria de les granges de la UE són petites (<5ha)
- Però el 80% dels fons de la PAC acaben al 20% de les més grans, perquè el sistema es basa en com més gran la granja, més subvenció.
- Els preus dels fertilitzants pugen +80% el 2001-2011
- I +116% el 2021-2022,
- Els preus dels pesticides també han augmentat.
- El 48% del territori europeu son terres agrícoles
- Uns 10 milions d'explotacions agràries
- 40 milions de treballadors en el conjunt del sector agrari
- Pel període 2021-2027 la PAC es troba en 386.602,8 milions d'euros, un terç del pressupost de la UE per aquest període, i es divideix en dues parts:
 - o El Fons Europeu Agrícola de Garantia (FEAGA), amb una dotació de 291.100 milions d'euros
 - o el Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER), amb una assignació de 95.500 milions d'euros.
- El sector agrícola de la UE rep uns 58.000 milions d'euros anuals d'ajuda. Això equival a un 40% del pressupost de la UE (partida pressupostària més important de la UE).
- És a dir, cada ciutadà paga 114 euros anuals al fons agrícola de la UE.
- El 52% dels ciutadans de la UE vol que amb la PAC:
 - o es protegeixi el medi ambient
 - o es lluiti contra el canvi climàtic
 - o es garanteixi un nivell de vida just als agricultors
- El 94% dels ciutadans de la UE creuen que és important protegir el benestar dels animals de granja.
- 40 milions de morts cada any per malalties vinculades a dietes poc saludables (càncer, cardiovasculars, obesitat, diabetis).
- L'agricultura industrial intensiva, en particular la producció de carn, és corresponsable de la contaminació de l'aire que mata 450.000 ciutadans de la UE cada any.
- A la UE hi ha gairebé 9.000 milions d'animals de granja.
- El ciutadà mitjà de la UE consumeix 38 kg d'aliments proteics a l'any, 22 kg d'origen animal.
- Això equival a 103 g per dia, però la majoria dels adults necessiten 46-58 g.
- $\frac{3}{4}$ parts del pressupost de la Política Agrària Comuna es destinen a pagaments directes als agricultors, gairebé independentment del que facin.